

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

VN/5677/2024

**SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALAN
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
2025–2029**

1. Johdanto

Sisäministeriön hallinnonalan monivuotinen toiminnan ja talouden suunnittelu on osa julkisen talouden suunnitelmaa ja pääministeri Orpon hallitusohjelman sekä hallinnonalan konsernistrategian toimeenpanoa.

Sisäministeriön hallinnonalan konsernistrategia annettiin 14.12.2023. Konsernistrategiassa esitettyjen yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteuttamisen edellytyksenä on niiden onnistunut kytkentä hallinnonalan toiminnan ja talouden monivuotiseen suunnitteluprosessiin ja monivuotisiin tulossopimuksiin. Monivuotisissa tulossopimuksissa asetetaan sitovat tulostavoitteet vuodelle 2025 ja alustavat tavoitteet suunnittelukaudelle 2026–2029.

Hallinnonalan virastojen ja laitosten toiminnan suunnittelussa hyödynnetään tuloksellisuusketjumallia, jolla varmistetaan kytkentä konsernistrategiasta toiminnallisiin tulostavoitteisiin. Suunnittelun lähtökohtana ovat

- pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteet ja
- hallinnonalan konsernistrategian yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet.

Sisäministeriön hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet suunnittelukaudella 2025–2029 ovat:

1. Kiireellisten viranomaispalveluiden saavutettavuus on hyvä.
2. Väkivalta ja onnettomuudet vähenevät. Jengi- ja järjestäytynyt rikollisuus eivät saa kasvusijaa suomalaisessa yhteiskunnassa.
3. Suomeen kohdistuva maahanmuutto ei aiheuta turvallisuusuhkaa eikä maahanmuuttojärjestelmämme mahdollista väärinkäytöksiä. Maasta poistutaan ja poistetaan tehokkaasti.
4. Ihmiset, viranomaiset, elinkeinoelämä ja yhteiskunta ovat hyvin varautuneita ulkopuoliseen vaikuttamiseen sekä erilaisiin kriiseihin ja häiriöihin.
5. Ihmiset luottavat turvallisuusviranomaisiin.

Virastojen ja laitosten toiminnalliset tulostavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet on suunniteltu edellä mainittuihin tavoitekokonaisuuksiin. Valmistelussa on kiinnitetty erityistä huomiota hallitusohjelman toimeenpanoon ja konsernistrategiaan.

Hallinnonalan toiminnan ja talouden suunnitteluprosessi sisältää koko hallinnonalan ja yksittäisten virastojen tehtävät ja toiminnan, mutta tulossopimusten lähtökohtana ei ole virastojen tehtävien mukaisen kattavuuden saavuttaminen. Perustoiminta ja siihen liittyvät toimenpiteet suunnittelukaudella sisällytetään ohjaavan osaston kanssa yhteistyössä valmisteltuihin virastokohtaisiin toimintasuunnitelmiin, ei tulossopimuksiin.

Tulostavoitteiden valmistelussa on pyritty useampivuotisiin tavoitteisiin, jotka ovat aidosti tavoitteellisia ja mitattavia. Suunnittelukaudelle 2025–2029 tehdyissä tulossopimuksissa on määritetty jokaiselle toiminnalliselle tulostavoitteelle tavoitetasot/ mittarit. Monivuotisiin tulossopimuksiin tehdään vuosittain tarvittavat tarkennukset toiminnallisten tulostavoitteiden osalta.

SM:n hallinnonalan virastojen ja laitosten tulossopimukset 2025–2029 löytyvät ministeriön nettisivuilta.

2. Sisäministeriön hallinnonalan strategiset tavoitteet vuosina 2025–2029

1. Kiireellisten viranomaispalveluiden saavutettavuus on hyvä.

Toiminnalliset tulostavoitteet suunnittelukaudelle 2025–2029:

- Poliisin palveluiden saatavuus ja laatu paranevat palvelutasoa valtakunnallisesti yhdenmukaistamalla.
- Meripelastustoimen hätätilanteisiin ja ympäristövahinkoihin osoitetaan viipymättä vaikuttavaa apua.
- Hätäkeskukset vastaavat nopeasti ja välittävät avuntarpeeseen tarkoituksenmukaisen avun viivytyksettä.

2. Väkivalta ja onnettomuudet vähenevät. Jengi- ja järjestäytynyt rikollisuus eivät saa kasvusijaa suomalaisessa yhteiskunnassa.

Toiminnalliset tulostavoitteet suunnittelukaudelle 2025–2029:

- Väkivalta, järjestäytynyt rikollisuus sekä nuoriso- ja jengirikollisuus vähenevät käyttämällä monipuolisesti poliisin rikostorjunta- ja moniviranomaisyhteistyön keinoja.
- Liikennekuolemat puolittuvat vuoteen 2030 mennessä ja vakavat loukkaantumiset vähenevät osaltaan poliisin liikenneturvallisuustyöllä.
- Pelastusopiston TKI-toiminta on laadukasta ja vastaa tarvetta.

3. Suomeen kohdistuva maahanmuutto ei aiheuta turvallisuusuhkaa eikä maahanmuuttojärjestelmämme mahdollista väärinkäytöksiä. Maasta poistutaan ja poistetaan tehokkaasti.

Toiminnalliset tulostavoitteet suunnittelukaudelle 2025–2029:

- Parannetaan ulkomaisen työvoiman saatavuutta nopeuttamalla luvan saamista ja varmistetaan kustannustehokas sekä väärinkäytökset ehkäisevä oleskelulupajärjestelmä, joka tukee kansallista turvallisuutta.
- Kansalaisuushakemusten ruuhka puretaan.
- Turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmä toimii tehokkaasti, väärinkäytökset estetään, turvallisuusuhat havaitaan varhaisessa vaiheessa ja niihin puututaan.
- Suomessa oleskelevat kielteisen oleskelulupapäätöksen saaneet poistuvat tai heidät poistetaan maasta viivytyksettä päätöksen saamisesta. Vapaaehtoinen paluu on ensisijainen maasta poistumisen muoto. Viranomaisten välistä yhteistyötä tehostetaan paluiden ja palautusten täytäntöönpanossa.
- Tehostetaan laittoman maahantulon torjuntaa, palautusten nopeaa täytäntöönpanoa sekä yhteistyötä ja tietojen vaihtoa Maahanmuuttoviraston ja muiden viranomaisten kanssa (poliisi).
- Suomen rajavalvonta on tehokasta ja uskottavaa. Rajavartiolaitos vahvistaa Suomen turvallisuutta ja torjuu Suomeen ja Eurooppaan kohdistuvia turvallisuusuhkia ulkorajoilla ml välineellistettyä laitonta maahantuloa. Rajatapahtumia ja rajat ylittävää rikollisuutta ennaltaehkäistään ja estetään tehokkaalla rajavalvonnalla ja sitä tukevalla valvontajärjestelmällä sekä rikostorjunnalla.

4. Ihmiset, viranomaiset, elinkeinoelämä ja yhteiskunta ovat hyvin varautuneita ulkopuoliseen vaikuttamiseen ja sekä erilaisiin kriiseihin ja häiriöihin.

Toiminnalliset tulostavoitteet suunnittelukaudelle 2025–2029:

- Häätokeskustoiminta on varmistettu kaikissa oloissa.
- Poliisi on varautunut, tunnistaa ennalta ja antaa oikeinmitoitettua vastetta erilaisiin turvallisuusuhkiin kaikissa oloissa.
- Ennakoidaan ja varaudutaan toimintaympäristön muutoksiin ja turvallisuusuhkiin, erityisesti laajamittaisen ja välineellistetyin maahantulon tilanteisiin sekä kyberturvallisuusriskeihin. (Migri)
- Rajavartiolaitoksen valmius ja suorituskyky vastaavat tehtäviä ja toimintaympäristön vaatimuksia. Varaudutaan määrätietoisesti hybridivaikuttamiseen itärajalla ja merellä.
- Lainsäädäntö, mukaan lukien toimivaltuudet, päivitetään vastaamaan rajaturvallisuuden tarpeita.
- Rajavartiolaitoksen sotilaallista suorituskykyä sekä liittoutumisen edellyttämää yhteistoimintakykyä kehitetään turvallisuusympäristöön vastaamiseksi tiiviissä yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa.
- Varautumiskoulutus vahvistaa kansallista turvallisuutta ja yhteiskunnan kriisinkestävyyttä. (PeO)
- Kansainvälisen pelastustoiminnan valmiutta ylläpidetään.

5. Ihmiset luottavat turvallisuusviranomaisiin.

Toiminnalliset tulostavoitteet suunnittelukaudelle 2025–2029:

- Jatketaan aktiivista osallistumista kansainväliseen siviilikriisinhallintaan, muun muassa lähettämällä asiantuntijoita sisäisen turvallisuuden kannalta tärkeisiin operaatioihin ja tehtäviin.
- Suomen siviilikriisinhallintaan osallistuminen on vaikuttavaa ja vastaa niin kahden- kuin monenvälisiin sitoumuksiin.
- Häätokeskuslaitoksen toiminta ja palvelut ovat luotettavia ja lisäävät turvallisuuden tunnetta.
- Pelastusopiston koulutus on laadukasta ja vastaa tarvetta.

6. Sisäministeriön hallinnonalan muut tavoitteet

- Kriisinhallintakeskuksen palvelutaso on riittävää ja vastaa asiakkaiden tarpeisiin.
- Häätokeskuslaitos on hyvin johdettu virasto ja henkilöstö viihtyy työssään.
- Pelastusopiston henkilöstö on hyvinvoivaa muuttuvassa toimintaympäristössä.
- Pelastusopiston koulutustoiminta turvaa pelastustoimen ja häätokeskustoiminnan suorituskykyä.
- Poliisihallituksen palveluja ja tuottavuutta on parannettu lisäämällä tiedolla johtamista ja digitalisaatiota sekä kehittämällä pitkän aikavälin suunnittelua.
- Poliisin henkilöstön rakenne sekä uudistettu koulutus vastaavat toimintaympäristöä ja toiminnallisia tarpeita.
- Rajavartiolaitoksen palveluja ja tuottavuutta on parannettu lisäämällä tiedolla johtamista ja digitalisaatiota.

7. Voimavarojen hallinta

Keskeiset painopistealueet:

- Valtion yhteisen henkilöstöstrategian toimeenpano
- Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta (Mittari: Johtamisindeksi)
- Henkilöstö voi hyvin (Mittari: työtyytyväisyysindeksi)
- Julkisen talouden tila ja sen vaikutukset toiminnan ja talouden suunnitteluun (lähtökohtana sopeuttaminen määräraha-kehityksiin)

3. Sisäministeriön hallinnonalan resurssit vuosina 2025–2029

3.1. Toiminnan rahoitus

Sisäministeriön hallinnonalan rahoitus on vuoden 2025 talousarviossa yhteensä 2,23 mrd. euroa, joka on 352 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa. Sisäministeriön pääluokan määrärahataso on v. 2026 n. 2,1 mrd. euroa, josta se alenee n. 1,9 mrd. euroon v. 2029. Kehystason lasku aiheutuu teknisistä muutoksista esim. EU-sisäasiain rahastojen ohjelman toimeenpanoon, ulkovartiolaivojen hankintaan osoitetun kertaluonteisen lisäyksen teknisestä vähennyksestä sekä tuottavuussäästöjen lisätoimista. Kehyskauden lopussa pääluokan määrärahoista 9 % kohdistuu hallintoon, 59 % poliisitoimeen, 18 % Rajavartiolaitoksen toimintaan, 6 % pelastustoimeen ja hätäkeskustoimintaan sekä 8 % maahanmuuton menoihin.

Kehyspäätöksessä hallinnonalan määrärahatasoon tehtiin muutoksia alla olevan taulukon mukaisesti. Lisäyksen taso vaihtelee vuoden 2029 noin 21 milj. euron tasosta vuoden 2026 reilun 197 milj. tasoon.

	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys
Yhteensä, PL 26 (1 000 euroa)	197 217	130 855	105 893	20 955

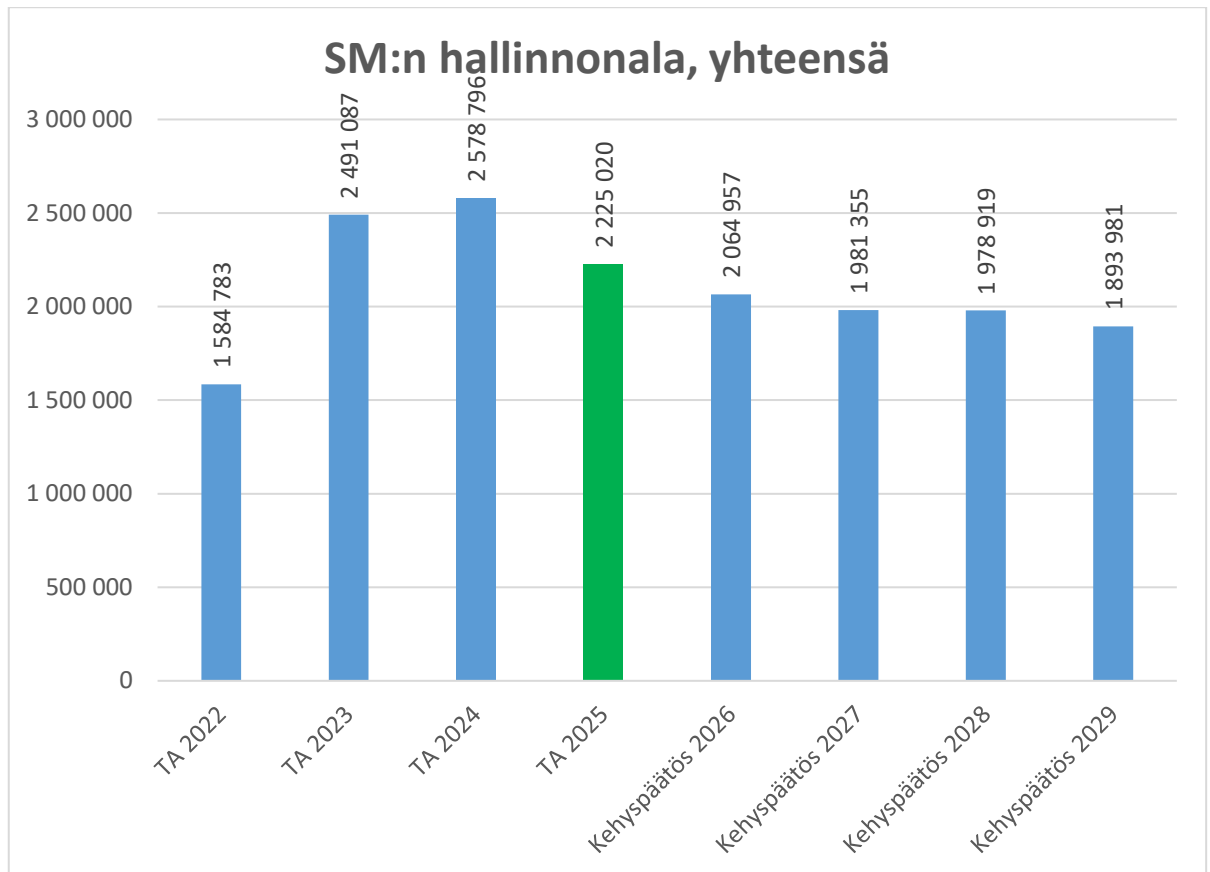
Keskeinen osa lisäyksiä on hallituksen kehysriihessä sopima varautumisen ja valmiuden kokonaisuus. Hallituksen riihipäätöksiin sisältyy valmiuteen ja varautumiseen sisäministeriön hallinnonalalle kehyskaudella yhteensä noin 127 milj. euroa. Lisäysten taso vaihtelee vuosittain noin 20 milj. eurosta noin 46 miljoonaan euroon.

Suomen julkisen talouden tilanne on haastava ja tämä tulee näkymään myös sisäministeriön hallinnonalalla, kun mm. kustannustason nousuun ja uusiin, lainsäädännön kautta tuleviin tehtäviin ja velvoitteisiin joudutaan kohdentamaan tarvittavat varat lähtökohtaisesti määräraha-kehysten sisältä.

Hallitus on vuonna 2023 päättänyt yli 9 miljardin euron sopeuttamistoimista, josta 400 miljoonaa euroa kohdistuu valtion virastoihin. Tästä kohdistuu yhteensä n. 30 milj. euroa sisäministeriön hallinnonalalle. Tämän lisäksi kehysriihessä päätetty uuden hallintosäästön taso on yhteensä 130 milj. euroa alkaen vuodesta 2026. Säästön sisäministeriön hallinnonalalle kohdennettava osuus on 16,4 milj. euroa. Sisäministeriön hallinnonalaan kohdennettiin huomattavasti pienempi säästö kuin yleisesti valtion hallintoon. Säästöissä noudatetaan hallituksen päätöstä, jonka mukaan operatiivisissa tehtävissä eli kenttätöissä toimivien poliisien ja rajavartioiden määrä ei vähene.

Säästöjen toimeenpanoa suurempi haaste hallinnonalalla on, että julkisen talouden tila tuskin mahdollistaa merkittävän rahoitustason lisäämisen lähivuosina. Aiempi rahoitusvaje, uusien tehtävien edellyttämä resursointi ja kustannustennousu (erityisesti ICT- ja toimitilakustannukset) muodostavat haasteellisen kokonaisuuden, joka on rahoitettava nykykehysten puitteissa. Hallinnonala on hyvin työvoimavaltainen sekä ICT-järjestelmistä riippuvainen.

Suomen turvallisuusympäristön muutos, tilannekuva ja tunnistetut riskit edellyttävät edelleen turvallisuusviranomaisten taloustilanteen vahvistamista, jotta yllättäviin muutoksiin ja kriiseihin kyetään varautumaan ennakoivasti ja määrätietoisesti. Tavoitteena on turvallinen ja kriisinkestävä oikeusvaltio Suomi.

Yllä olevassa taulukossa kuvataan kehyskauden 2026–2029 määrärahatasoa vuosittain sisäministeriön hallinnonalalla.

3.2. Henkilöstövoimavarat

Sisäministeriön hallinnonalan htv-määrä vuonna 2024 oli 16 476 henkilötyövuotta. Valtionhallinnossa konsernitasolla pyritään HR-johtamisen ja -tavoitteiden suurempaan yhtenäisyyteen. Valtion yhteisen henkilöstöstrategian tavoitteet ohjaavat kehittämisen suuntaa koko suunnitelmakauden ajan. Valtion yhteisen henkilöstöstrategian tavoitteet ovat seuraavat:

- Toimintakulttuuri on vastuullista ja perustuu yhteisiin arvioihin
- Johtaminen on ihmislähtöistä ja varmistaa tuottavuuden ja tuloksellisen toiminnan
- Uudistuva henkilöstöpolitiikka mahdollistaa onnistumisen

Tavoitteiden ja yksittäisten toimenpiteiden toteutumista seurataan muun muassa tulosohtauksen ja johtamissopimusmenettelyn kautta.

Tulossojimusohjausta hallinnonalan virastoille ja laitoksille on yhtenäistetty. Kaikkiin tulossojimuksiin kirjattiin HR:n osalta seuraava strateginen tavoite suunnittelukaudelle 2025–2029:

- Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta
- Henkilöstö voi hyvin

Taulukko: Sisäministeriön hallinnonalan henkilötyövuodet. Toteuma 2021–2024 Tahti-järjestelmän mukaan.

Virasto	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Arvio 2025	Arvio 2026	Arvio 2027	Arvio 2028
Sisäministeriö	234	218	245	241	241	241	241	241

Virasto	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Arvio 2025	Arvio 2026	Arvio 2027	Arvio 2028
Kriisinhallintakeskus	25	28	29	27	25	25	25	25
Poliisitoimi *	10 158	10179	10 423	10 503	10 650	10 880	10 989	10 989
Suojelupoliisi	518	530	553	586	585	588	464	443
Rajavartiolaitos	2 920	2 900	2 921	3 020	3 025	3 046	3 013	2 965
Pelastusopisto	133	139	142	137	151	156	156	156
Hätäkeskuslaitos	596	590	607	604	630	625	620	615
Maahanmuuttovirasto	1 010	1 237	1 263	1 358	1 533	1 429	1 250	1 000
Yhteensä	15 594	15 821	16 183	16 476	16 840	16 990	16 758	16 434

*) Vuodet 2022-2024 eivät ole vertailukelpoisia edeltävien vuosien kanssa. Vuosissa 2022-2024 ovat mukana vain poliisin momentilta palkatut henkilöt.